

Podsumowanie

W 2004 roku zgłoszono do kasy 42 060 zdarzeń wypadkowych, o 10 496 (o 20%) mniej niż w 2003 roku. Liczba wypadków powodujących wypłatę odszkodowań w następstwie orzeczonego uszczerbku na zdrowiu wyniosła 28 033, o 3 633 (11,5%) mniej niż w roku poprzednim. Wskaźnik wypadkowości zmniejszył się do 17,7/1000 ubezpieczonych (20/1000 ubezpieczonych w 2003 r., 19,9/1000 w 2002 r., 20,1/1000 w 2001 r.). Wypłacono 173 odszkodowania z tytułu wypadków śmiertelnych - o 38 mniej niż w 2003 roku.

Mimo wzrostu ogólnej liczby osób ubezpieczonych w KRUS, zmniejszyła się liczba zdarzeń wypadkowych. Zgłoszono o 2 458 (o 6,2%) mniej wypadków osób ubezpieczonych niż w 2003 roku. O 6,2% odnotowano też spadek liczby wypadków śmiertelnych.

Znowelizowana w kwietniu 2004 roku ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników, wnosząc istotne zmiany, ograniczyła grono osób uprawnionych do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej oraz uściśliła definicję wypadku przy pracy rolniczej, a tym samym zmniejszyła liczbę zdarzeń wypadkowych zgłaszanych do oddziałów regionalnych i placówek terenowych.

Zmniejszenie liczby wypadków było również efektem prowadzonej przez wiele lat - zgodnie z ustawowym obowiązkiem i kierunkami określonymi przez Prezesa Kasy - działalności prewencyjnej, realizowanej z dużym zaangażowaniem inspektorów i innych pracowników KRUS oraz instytucji i organizacji pracujących na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy na wsi.

Na działalność prewencyjną z Funduszu Prewencji i Rehabilitacji wydatkowano 934 000 zł, tj. zaledwie 60 groszy na jednego ubezpieczonego w KRUS lub 24 zł na jedno sołectwo, a przecież w działaniach prewencyjnych uczestniczyli nie tylko ubezpieczeni rolnicy, ale również członkowie ich rodzin, w tym dzieci.

Zmiany w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników spowodowały, że rolnicy zaprzestali zgłaszać wypadki z udziałem dzieci do lat 15. Nie oznacza to, że wypadki z udziałem dzieci w gospodarstwach rodzinnych nie zdarzają się. W celu kształtowania prawidłowych zachowań przy pracy, działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży wiejskiej były kontynuowane w szerokim zakresie. Przeprowadzono pogadanki i spotkania dla około 50 tysięcy dzieci i młodzieży wiejskiej. W 592. różnych konkursach wiedzy o bhp w gospodarstwie rolnym wzięło udział ponad 34 tysiące młodych uczestników.

Pomimo zmniejszenia liczby wypadków zgłoszonych do KRUS, stan bezpieczeństwa pracy rolników indywidualnych w dalszym ciągu nie jest zadowalający, należy więc konsekwentnie prowadzić działania prewencyjne z uwzględnieniem przemian zachodzących w polskim rolnictwie.

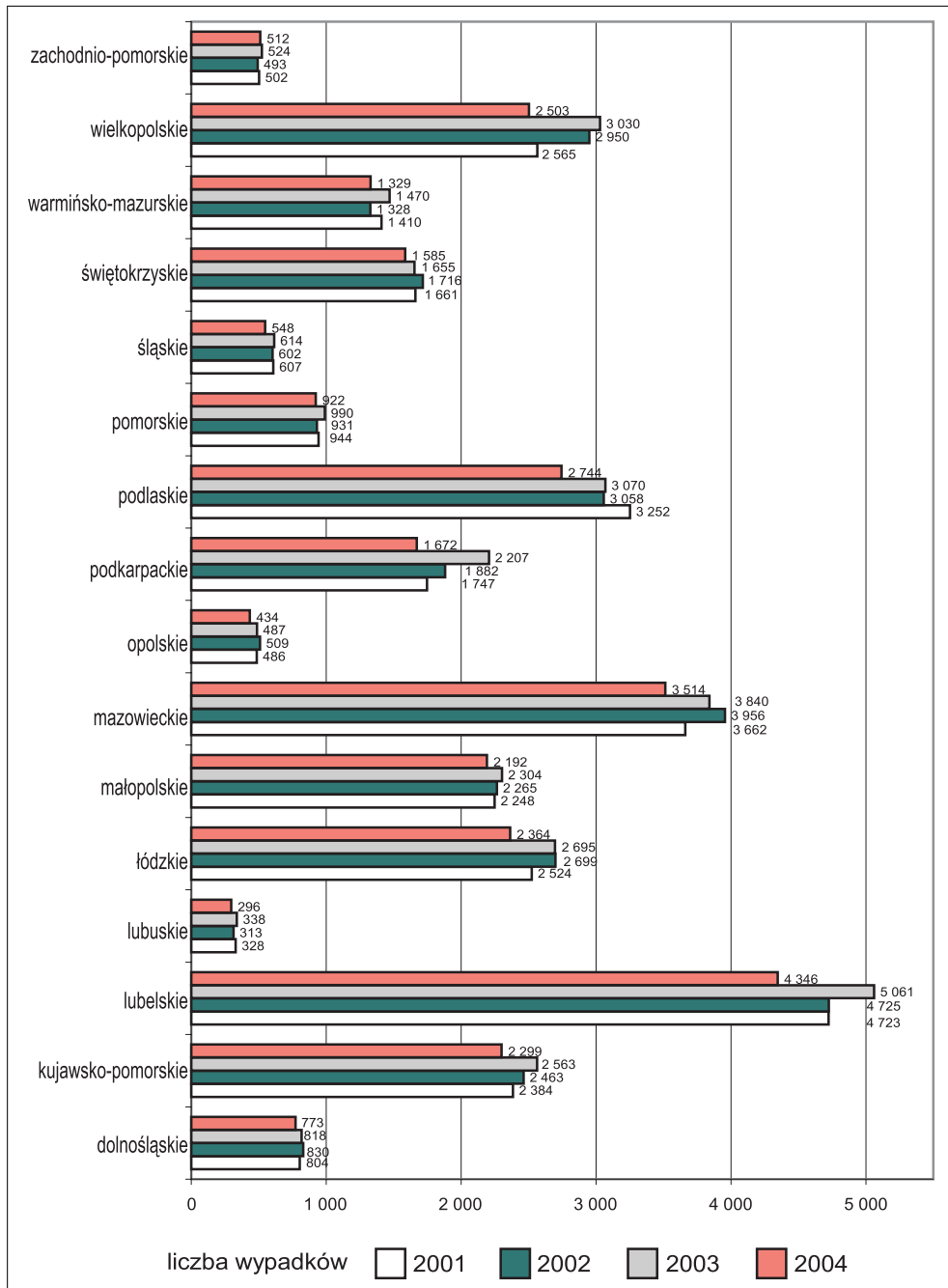
*Opracowano w Biurze Prewencji i Rehabilitacji
Kwiecień 2005 r.*

**LICZBA ZGŁOSZONYCH ZDARZEŃ WYPADKOWYCH
(wg województw)**

Lp.	województwo	1999	2000	2001	2002	2003	2004	$\frac{2004}{2003}$ %
1.	Dolnośląskie	1 891	1 760	1 853	1 960	1 903	1 664	87,4
2.	Kujawsko-pomorskie	3 572	3 578	3 542	3 843	3 914	3 275	83,7
3.	Lubelskie	7 991	7 287	7 005	7 187	7 691	5 587	72,6
4.	Lubuskie	420	431	477	520	478	432	90,4
5.	Łódzkie	4 045	4 210	4 150	4 676	4 545	3 852	84,8
6.	Małopolskie	3 609	3 466	3 545	3 880	4 164	3 446	82,8
7.	Mazowieckie	6 774	6 135	5 884	6 111	6 116	5 159	84,3
8.	Opolskie	968	827	828	896	838	754	89,9
9.	Podkarpackie	3 266	3 211	3 081	3 425	3 761	2 840	75,5
10.	Podlaskie	5 497	5 654	5 530	5 440	5 370	3 966	73,9
11.	Pomorskie	1 386	1 288	1 409	1 455	1 448	1 225	84,6
12.	Śląskie	1 141	1 166	1 106	1 173	1 178	935	79,4
13.	Świętokrzyskie	3 193	2 997	3 163	3 133	3 288	2 538	77,2
14.	Warmińsko-mazurskie	2 264	2 182	2 101	2 271	2 340	1 943	83,0
15.	Wielkopolskie	4 553	4 376	4 333	4 824	4 791	3 758	78,4
16.	Zachodnio-pomorskie	677	720	636	701	731	686	93,8
Ogółem		51 247	49 288	48 643	51 495	52 556	42 060	80,0

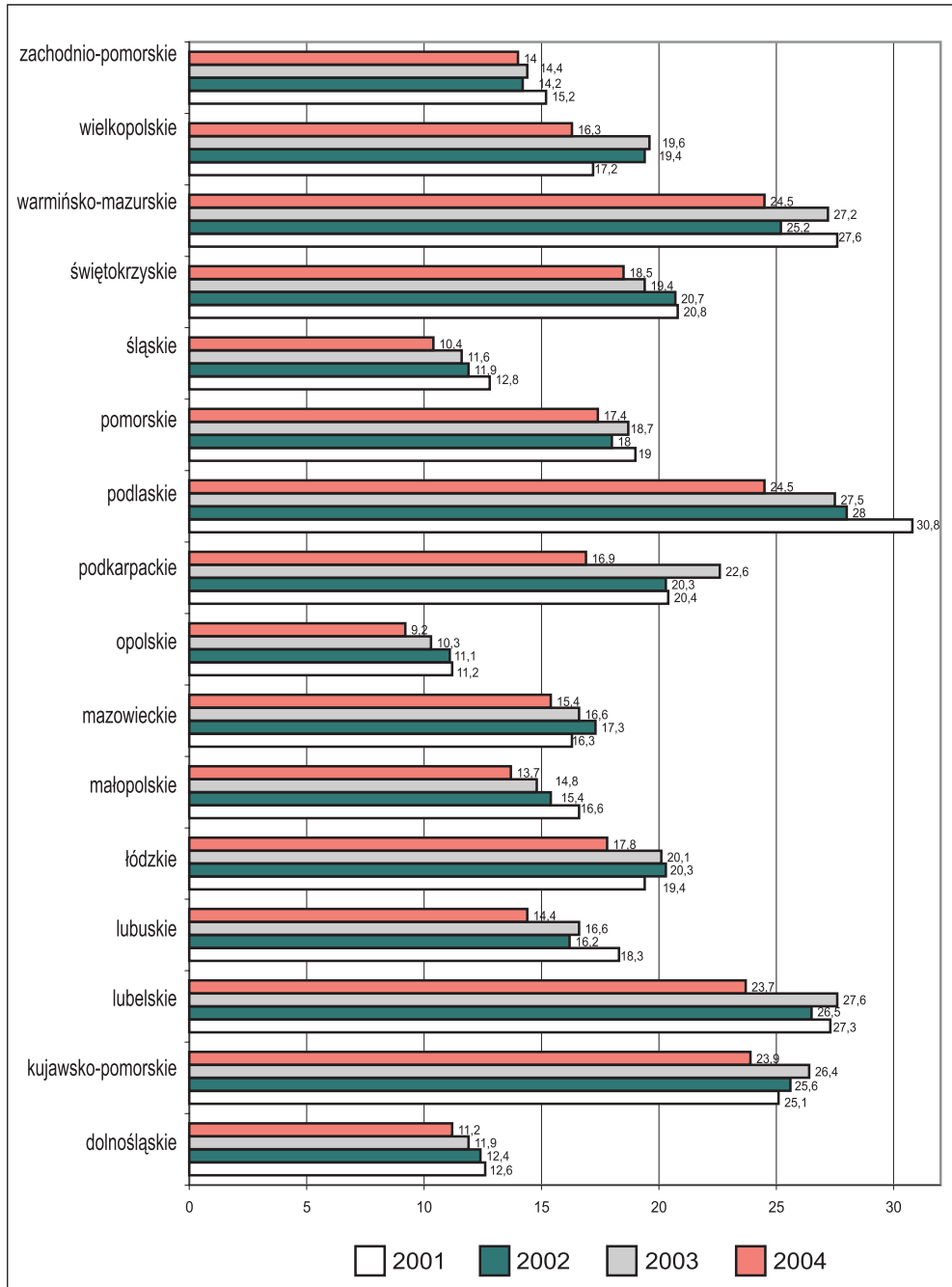
Opracowano w Biurze Prewencji i Rehabilitacji na podstawie sprawozdań statystycznych KRUS-15; Luty 2005 r.

**WYPADKI POWODUJĄCE WYPŁATĘ ODSZKODOWAŃ W LATACH 2001-2004
(wg województw)**

Opracowano w Biurze Prewencji i Rehabilitacji, marzec 2005 r.

**LICZBA WYPADKÓW NA 1000 UBEZPIECZONYCH W LATACH 2001-2004
WG DECYZJI POWODUJĄCYCH WYPŁATĘ JEDNORAZOWYCH ODSZKODOWAŃ
(wg województw)**

Opracowano w Biurze Prewencji i Rehabilitacji na podstawie sprawozdania KRUS-15, marzec 2005.

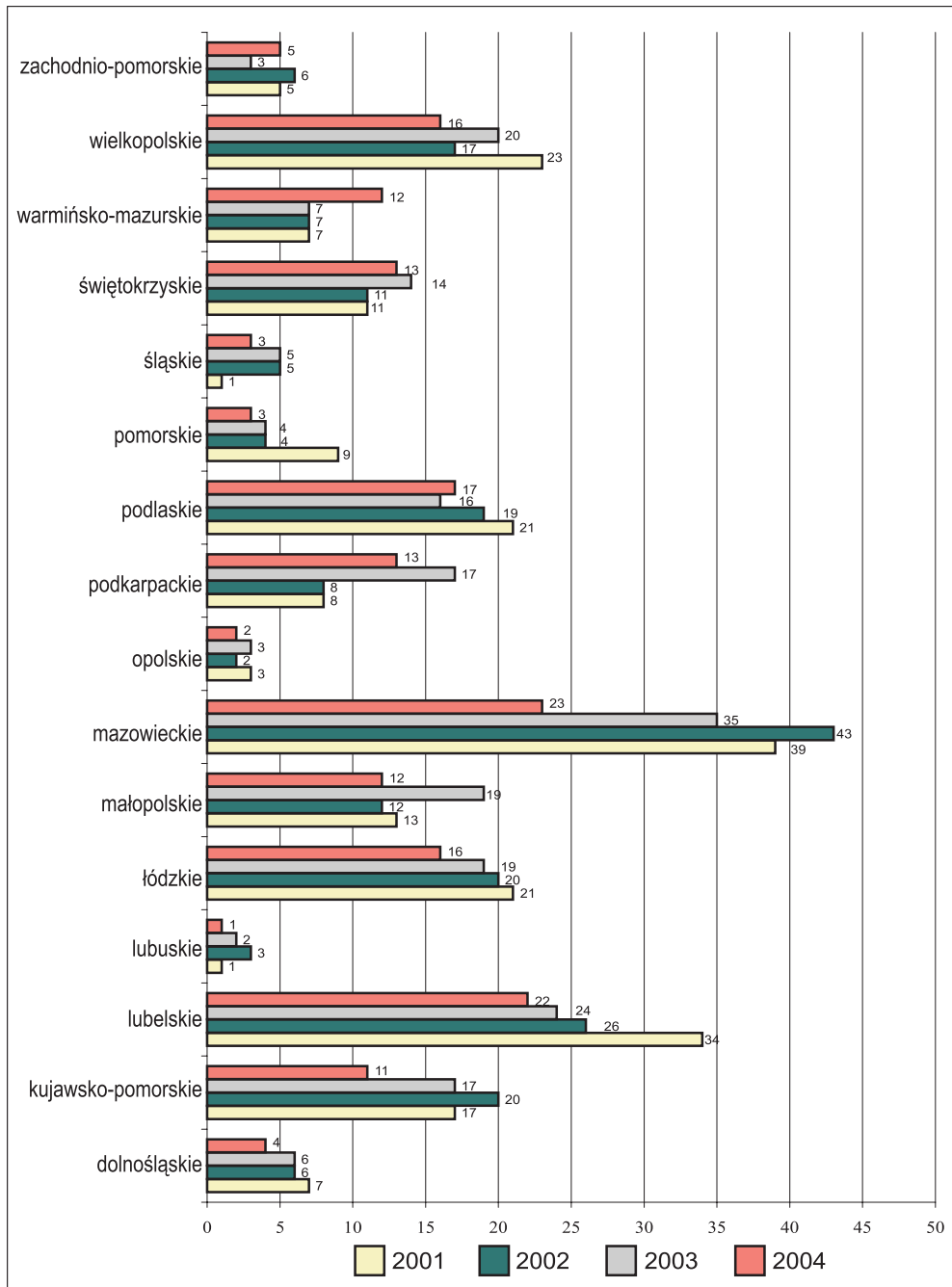
PROCENTOWA STRUKTURA ZDARZEŃ WYPADKOWYCH W WYBRANYCH LATACH
(wg decyzji powodujących wypłatę jednorazowych odszkodowań)

Wyszczególnienie	1990	1993	1995	2000	2001	2002	2003	2004
● upadek osób	48,3	49,6	48,7	51,5	50,1	51,4	52,3	49,8
● upadek przedmiotów	8,1	9,3	5,9	6,2	6,3	6,2	6,5	7,1
● zetknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i in. ostrymi przedmiotami	x	4,5	7,4	6,4	6,1	5,8	6,0	5,7
● uderzenie, przygniecenie przez materiały i przedmioty transportowane mechanicznie lub ręcznie	x	3,1	4,0	2,6	2,5	2,3	2,0	2,1
● przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środek transportu w ruchu	6,0	5,2	3,1	2,7	2,5	2,6	2,4	2,8
● pochwylenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	15,1	11,6	13,4	13,0	13,6	13,5	12,7	13,6
● uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	11,7	8,2	9,8	11,6	12,3	11,7	12,0	12,3
● pożar, wybuch, działanie sił przyrody	x	0,4	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
● działania skrajnych temperatur	1,2	1,0	1,1	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8
● działania materiałów szkodliwych	0,4	0,3	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
● nagłe zachorowania	x	0,3	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5
● inne zdarzenia	9,2	6,5	5,5	4,1	4,6	4,6	4,3	4,8

x - pozycje wprowadzone po raz pierwszy do statystyki w 1993 r.

Opracowano w Biurze Prewencji i Rehabilitacji na podstawie sprawozdań statystycznych KRUS-15, marzec 2005 r.

**LICZBA WYPADKÓW ŚMIERTELNYCH W LATACH 2001-2004
(wg województw)**

Opracowano w Biurze Prewencji i Rehabilitacji na podstawie sprawozdania KRUS-15, luty 2005 r.

PROCENTOWA STRUKTURA WYPADKÓW ŚMIERTELNYCH W WYBRANYCH LATACH
(wg decyzji powodujących wypłatę jednorazowych odszkodowań)

Wyszczególnienie	1990	1993	1995	2000	2001	2002	2003	2004
● upadek osób	22,3	17,8	15,1	14,8	15,9	11,9	14,7	19,6
● upadek przedmiotów	4,8	3,1	3,1	5,6	6,3	8,6	6,2	4,6
● zetknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i in. ostrymi przedmiotami	x	0,7	0	0,9	0	1	1,9	0
● uderzenie, przygniecenie przez materiały i przedmioty transportowane mechanicznie lub ręcznie	x	8,4	1,9	1,4	2,3	0,5	1,4	2,3
● przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środek transportu w ruchu	30,6	22,7	36,5	38,9	34,1	37,3	29,8	38,2
● pochwylenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	9,8	7,7	7,9	6,0	5,0	8,1	7,6	9,2
● uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	9,5	4,2	1,9	3,7	4,5	5,3	3,3	2,3
● pożar, wybuch, działanie sił przyrody	x	3,1	1,9	3,2	4,1	5,3	3,9	1,2
● działania skrajnych temperatur	0,5	0,7	0,3	0	0,5	0	0,5	1,2
● działania materiałów szkodliwych	0,7	0,4	0,6	1,8	0,5	1	1,4	0,6
● nagłe zachorowania	x	8,1	9,4	14,4	13,6	10	15,6	9,2
● inne zdarzenia	21,8	23,1	21,4	9,3	13,2	11	13,7	11,6

x - pozycje wprowadzone po raz pierwszy do statystyki w 1993 r.

Opracowano w Biurze Prewencji i Rehabilitacji na podstawie sprawozdań statystycznych KRUS-15, marzec 2005 r.

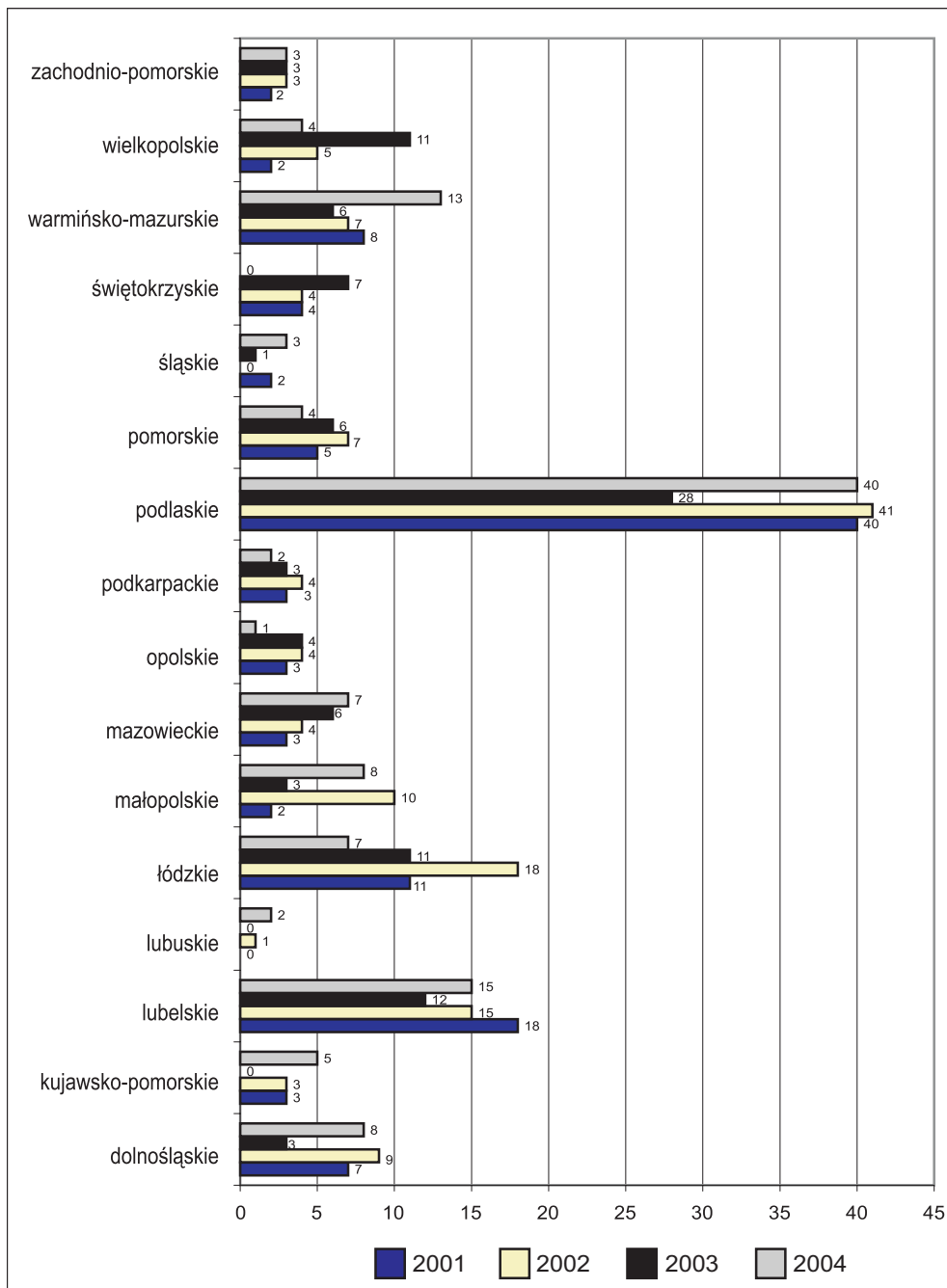
**ZESTAWIENIE CHORÓB ZAWODOWYCH ROLNIKÓW, POWODUJĄCYCH WYPŁATĘ ODSZKODOWAŃ
W LATACH 1995-2004**

Wyszczególnienie	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
1. Alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych - płuco rolnika - płuco hodowców ptaków	41	38	47	41	22	13	14	12	8	12
2. Astma oskrzelowa	17	21	37	42	36	33	44	48	36	34
3. Inne choroby układu oddechowego	6	0	3	3	9	4	1	5	5	5
4. Uczuleniowe zapalenie skóry	8	11	13	22	20	32	14	24	11	13
5. Kleszczowe zapalenie mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych	6	4	11	8	11	7	3	7	6	15
6. Borelioza	0	5	13	10	31	21	31	34	25	31
7. Toksoplazmoza	1	3	3	5	4	0	4	2	2	1
8. Drożdżycza dłoni	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
9. Grzybica skóry	0	0	2	2	1	0	0	0	0	0
10. Tasiemiec bąblowcowy wątroby	0	0	1	0	1	2	0	0	1	0
11. Przewlekłe zapalenie nadkłykcia bocznej kości ramiennych	0	0	2	3	1	0	1	0	0	0
12. Choroba wibracyjna	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0
13. Zatrucie środkami ochrony roślin	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
14. Bruceloza	0	0	1	1	3	0	0	1	1	1
15. Leptospiroza	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
16. Tularemia	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
17. Grzybica kropidlakowa płuc	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
18. Guzki dojarek	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
19. Zawodowe uszkodzenie słuchu	0	0	0	0	1	0	0	0	3	2
20. Przewlekłe zapalenie tkanek miękkich stawów biodrowych i łokciowych	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0
21. Przewlekła choroba obwodowego układu nerwowego wywołana uciskiem na pnie nerwów	0	0	0	0	0	1	1	1	0	3
22. Skaza krwotoczna nabyta	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
23. Przewlekłe zapalenie spojówek - alergiczne	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
24. Pełzakowica	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
25. Fotodermatoza	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Ogółem	80	82	139	141	142	116	113	135	104	122

Opracowano w Biurze Prewencji i Rehabilitacji na podstawie decyzji Inspektorów Sanitarnych, luty 2005 r.

LICZBA CHOROÓB ZAWODOWYCH W LATACH 2001-2004
(wg województw)

Opracowano w Biurze Prewencji i Rehabilitacji na podstawie sprawozdań statystycznych KRUS-15.
Marzec 2005 r.

WYROBY OZNACZONE „Znakiem Bezpieczeństwa KRUS” w 2004 r.

Lp.	Producent Nr zezwolenia	Opis wyrobów
1.	2.	3.
1.	<p>Zakład Handlowo-Produkcyjny „AGROLA” w Płatkownicy k/Sadownego, pow. węgrowski</p> <p>Zezw. Nr 32/2004 z 16.01.2004 r.</p>	<p>4 typy przyczepianych opryskiwaczy sadowniczych „AGROLA” (2000 et - P 161, 1500 et - P 161/1, 1000 et - P 161/2, i 800 - P 161/3 o pojemności zbiornika: 2000, 1500, 1000 i 800 dm³, do ochrony sadów karłowatych i półkarłowatych. Rozwiązanie konstrukcyjne przystawki wentylatorowej z „odwrotnym ciągiem powietrza” poprawia jakość wykonywanych zabiegów.</p>
2.	<p>Pracowniczy Ośrodek Maszyn Spółka z o.o. w Augustowie</p> <p>Zezw. Nr 33/2004 z 05.03.2004 r.</p>	<p>3 typy przenośników pneumatycznych: ssąco-tłoczących T207, T207/1, T207/2 oraz 2 typy przenośników tłoczących: T 378/1 i T 378/2. Przenośniki przeznaczone są do poziomego i pionowego transportu ziarna z przyzmy lub przyczepy do miejsca składowania (np. do silosu, przyzmy, urządzenia technologicznego, itp.).</p>
3.	<p>„SaMASZ” w Białymstoku</p> <p>Zezw. Nr 34/2004 z 05.03.2004 r.</p>	<p>3 typy kosiarek 2.bębnowych tylnych: Z 064, Z 010/1 i Z 010/2 oraz 2 typy kosiarek 2.bębnowych tylnych ze spulchniaczem: Z 010/3 i Z 010/4. Kosiarki o szer. rob. 1,35 m przeznaczone są do koszenia zielonek niskołodygowych na trwałych użytkach zielonych (łąki) oraz na niezakamienionych polach uprawnych. Kosiarki rotacyjne o szer. 1,85 m i 2,10 m charakteryzują się niskim zapotrzebowaniem mocy. Zastosowanie podnośnika hydraulicznego pozwala na wygodny transport kosiarki z tyłu lub z boku ciągnika. Odpowiednie przystosowanie umożliwia koszenie poboczy i skarpi o pochyleniu nawet do ok. 40°. Moc ciągnika współpracującego: 25, 60 i 70 KM. Kosiarki o szer. koszenia 1,85 i 2,10 m ze spulchniaczem charakteryzują się wysoką jakością wykonania i niezawodnością pracy. Spulchniacz pokosów znacząco poprawia ekonomikę zbioru zielonek z przeznaczeniem na siano. Fabrycznie nastawiona wysokość koszenia (5,9 cm) ma wpływ na szybkość odrastania traw i nie niszczy układu korzeniowego roślin.</p>

Lp.	Producent Nr zezwolenia	Opis wyrobów
1.	2.	3.
4.	<p>„ROLMASZ” Spółka z o.o. z Kutna</p> <p>Zezw. Nr 35/2004 z 05.03.2004 r.</p>	<p>4 typy zawieszanych uniwersalnych siewników zbożowych „POZNANIAK 6 (S 043/B2/C2/D/ 3E” o szer. rob. 2,0; 2,5; 2,7 i 3,0 m), do rzędowego siewu nasion roślin kłosowych, strączkowych, oleistych, niektórych okopowych i innych; przystosowanych do współpracy z ciągnikiem o mocy ok. 45 kW. Możliwość zmiany ilości redlic pozwala osiągnąć szerokość międzyrzędzi w granicach 11 ÷ 45 cm. Głównymi częściami roboczymi siewnika są zespoły wysiewające typu kołeczkowego i redlice. Uniwersalne kółko w przyrządzie wysiewającym umożliwia siew nasion zbóż i nasion drobnych. Układ taki eliminuje pracochłonną operację demontażu wałka wysiewnego i wymiany kółek. Zastosowanie odchylnych den nastawnych oraz podsuwanych rynien pozwala na szybkie i łatwe opróżnianie skrzyni nasiennej z pozostawionego ziarna. Siła docisku redlic regulowana jest centralnie (dla wszystkich redlic) oraz indywidualnie. Siewniki „POZNANIAK” można agregować z maszynami do uprawy przedsięwnej w zestawy uprawowo-siewne.</p>
5.	<p>Fabryka Maszyn Rolniczych „PILMET” S.A. we Wrocławiu</p> <p>Zezw. Nr 36/2004 z 05.03.2004 r.</p>	<p>3 typy przyczepianych/półzawieszanych opryskiwaczy polowych „PILMET 1600” o pojemności zbiorników 1600 dm³ i szer. opryskiwania: 18,0; 16,0 i 15,0 m; symbole opryskiwaczy: P 330/0, P 330/1 i P 330/2. Opryskiwacze przeznaczone są do opryskiwania upraw polowych oraz do nawożenia nawozami płynnymi roślin w uprawach polowych - w terenie równinnym i pagórkowatym; max. nachylenie zbocza (wzdłuż i w poprzek skłonu): - do 8,5°. Zbiornik z zaokrąglonymi narożnikami zapobiega osadzaniu się pozostałości pestycydów i ułatwia płukanie zbiornika. Wewnątrz zbiornika na ciecz roboczą znajduje się również zbiornik wody czystej - do płukania układu cieczowego opryskiwacza. Opryskiwacz posiada układ stabilizacji zapobiegający nadmiernym wychyleniom belki polowej w czasie pracy. Końcowe odcinki belki polowej są uchylne, co stanowi zabezpieczenie belki w razie najechania na przeszkodę. Opryskiwacze współpracują z ciągnikami klasy 0,9.</p>
6.	<p>„METAL-FACH” Spółka z o.o. w Sokółce</p> <p>Zezw. Nr 37/2004 z 01.09.2004 r.</p>	<p>Przyczepiana prasa zwijająca „GALLA” Z 562, do zbioru i zwijania w bele siana (o wilgotności do 20 %) i zielonki (o wilgotności do 60 %), zgrabionej w wały oraz słomy pokombajnowej. Miejsce pracy prasy - pola uprawne i łąki, położone w terenie równinnym i pagórkowatym; maksymalne pochylenie zboczy - do 8,5°. Jest maszyną współpracującą z ciągnikami o mocy powyżej 35 kW.</p>

Lp.	Producent Nr zezwolenia	Opis wyrobów
1.	2.	3.
7.	<p>Fabryka Maszyn Rolniczych „PILMET” S.A. we Wrocławiu</p> <p>Zezw. Nr 38/2004 z 05.10.2004 r.</p>	<p>5.typów zawieszanych opryskiwaczy polowych serii „PILMET 1000 ZAW” (P 323/0 „PILMET 1012 ZAW”, P 323/1 i 2 „PILMET 1014 i 1015 ZAW” oraz P 323/3 i 4 „PILMET 1016 i 1018 ZAW”) o pojemności zbiornika 1000 dm³ i szerokości roboczej 12, 14, 15, 16 i 18 m. Opryskiwacze przeznaczone są do opryskiwania upraw polowych oraz do nawożenia nawozami płynnymi roślin w uprawach polowych - w terenie równinnym i pagórkowatym; max. nachylenie zbocza (wzdłuż i w poprzek skłonu): - do 8°. Z opryskiwaczami agregowane są ciągniki klasy 1,4. W wyposażeniu oprócz zbiornika głównego jest także zbiornik do mycia rąk (20 dm³) oraz rozwadniacz środków chemicznych we wlewie zbiornika.</p>
8.	<p>Kujawska Fabryka Maszyn Rolniczych „KRUKOWIAK” Spółka z o.o. w Brześciu Kujawskim</p> <p>Zezw. Nr 39/2004 z 05.10.2004 r.</p>	<p>3 typy (11 odmian) półzawieszanych opryskiwaczy polowych serii „APOLLO 1000, 1500 i 2000” (P 156/3 ORP 1012, 1015 i 1016, P 156/2 ORP 1512, 1515, 1516 i 1518, P 151 ORP 2012, 2015, 2016 i 2018). Opryskiwacze przeznaczone są do wykonywania zabiegów ochrony roślin i do nawożenia nawozami płynnymi w dużych gospodarstwach rolnych. W wyposażeniu znajduje się zbiornik główny, wykonany z polietylenu, wraz ze zbiornikiem na umycie rąk (15 l.) oraz zbiornikiem do płukania układu cieczowego (o pojemności ok. 10% pojemności zbiornika głównego) oraz rozwadniacz środków chemicznych.</p>

